

УДК 33.658.005.5

Л. В. Бережна, студентка 2 курсу економіко-гуманітарного факультету
О. В. Долгальова, д. держ. упр., професор

Донбаська національна академія будівництва і архітектури, м. Краматорськ, Україна
nik@donnaba.edu.ua

СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМНИЦТВА В УКРАЇНІ

Досліджені ключові проблеми, що пов'язані з розвитком підприємницької діяльності в Україні та розглянуті шляхи вирішення цих проблем на державному рівні.

Ключові слова: підприємництво, ринкова система, економіка, малий та середній бізнес.

L.V. Berezhna, 2nd year student of the Faculty of Economics and Humanities
O.V. Dolgaleva, D.Sc., Professor

Donbas National Academy of Civil Engineering and Architecture, Kramatorsk, Ukraine
nik@donnaba.edu.ua

CURRENT PROBLEMS OF DEVELOPING ENTREPRENEURSHIP IN UKRAINE

The key problems related to the development of entrepreneurial activities in Ukraine and ways of solving these problems at the state level have investigated.

Key words: entrepreneurship, market system, economy, small and medium business.

Актуальність теми дослідження. Проблема розвитку підприємницької діяльності в Україні – одна із нагальних досліджень сучасних політичних діячів та науковців.

Підприємництво впливає на структурну перебудову в економіці, збільшення обсягів виробництва і надання послуг, інвестиційної діяльності та на формування інфраструктури бізнесу, тому дослідження цього питання на сьогодні є надзвичайно актуальним.

Мета дослідження. Аналіз проблем розвитку підприємництва в Україні та визначення його ролі.

Виклад основного матеріалу дослідження. Важливу роль у формуванні ефективної ринкової системи господарювання в Україні відіграє розвиток масштабів підприємницької діяльності в усіх галузях економіки. Статтею 42 Господарського кодексу України від 16 січня 2003 року № 436-IV підприємництво визначено як «самостійна, ініціативна, систематична, на власний ризик господарська діяльність, що здійснюється суб'єктами господарювання (підприємцями) з метою досягнення економічних і соціальних результатів та одержання прибутку».

Різні аспекти розвитку підприємництва в Україні досліджувалися та представлені у працях як закордонних, так і вітчизняних науковців, а саме: В. Виговської, З. Варналія, Г. П'ятницької, М. Харченко, Л. Лебедевої, Ю. Долгорукова та інші.

Роль і значення підприємництва в економічному розвитку країни полягає у тому, що:

- підприємництво сприяє розвитку перспективних напрямків господарської діяльності, здійсненню інноваційних процесів, швидшому оновленню техніко-технологічної бази і номенклатури продукції;

- розвиток підприємництва створює сприятливе середовище для конкуренції;

- підприємництво забезпечує сильнодіючі стимули до високоефективної праці, сприяє економії і раціональному використанню всіх ресурсів. У більшості випадків особистості, котрі мають власний бізнес і завдяки цьому сильніші спонукальні мотиви, більше зацікавлені в якісній і продуктивній праці, ніж наймані працівники;

- створює нові робочі місця, проводить благодійну діяльність.

Сучасний стан українських підприємств свідчить, що процес розвитку виробництва в Україні натрапляє на ряд істотних перешкод. Адже реформи, що проводяться, не завжди відповідають рівневі розвитку підприємництва, а недосконалість його інституційного середовища призводить до обмеження свободи підприємницької діяльності. В умовах глобальних змін в економіці держави, появи нових господарських структур різних форм власності та розширення меж ринку в контексті економічних зв'язків важливе місце посідають питання раціонального та ефективного ведення підприємництва, виявлення факторів, що мають негативний вплив на його діяльність. Розширення структури пропозицій на внутрішньому ринку товарів та послуг, створення ефективного конкурентного середовища, стимулювання інноваційного розвитку, відродження підприємницької ініціативи населення, створення додаткових робочих місць та підвищення гнучкості зайнятості, зміцнення регіональних економік – далеко не всі, але дуже важливі завдання, що стоять перед вітчизняним підприємництвом.

При цьому невід'ємними складовими сучасного підприємництва є малий та середній бізнес, на який покладаються функції прискорення структурної перебудови економіки, підвищення організаційної ефективності використання ресурсів [1].

Сьогодні саме з малим підприємництвом держава пов'язує надію на швидкі позитивні структурні зміни в економіці, вихід з економічної кризи та створення умов для розширення впровадження ринкових реформ. Підприємництво розглядається як провідна сила в подоланні негативних процесів в економіці та забезпеченні сталого позитивного розвитку суспільства, як одна із сфер забезпечення зайнятості населення. Перспективи малого і середнього бізнесу пов'язані і з його особливою роллю як в переході до ринкової економіки, так і в її становленні. За умови виваженої державної політики вітчизняний малий та середній бізнес здатний сприяти становленню України як економічно розвиненої держави.

До основних причин гальмування розвитку підприємництва в Україні слід віднести:

- неопрацьованість законодавства як з питань розвитку малого підприємництва, так і підприємництва в цілому;

- високі податки, що змушує деяких суб'єктів малого та середнього підприємництва йти в тіньову економіку;

- недостатня державна фінансова-кредитна і майнова підтримка малих підприємств;

- відсутність дійового механізму реалізації державної політики щодо підтримки малого бізнесу;

- недосконалість системи обліку та статистичної звітності малих підприємств.

На основі вищезазначеного пропонуємо деякі напрями щодо прискорення розвитку підприємництва в Україні, а саме:

- подальше удосконалення законодавчої та нормативної бази щодо створення сприятливих умов для розвитку вітчизняного підприємництва;

- удосконалення кредитної політики, організація державних кредитних установ з метою пільгового кредитування суб'єктів підприємницької діяльності;

- посилення державної підтримки суб'єктів малого та середнього підприємництва;
- удосконалення податкової політики, стосовно функціонування спрощеної системи оподаткування;
- стимулювання розвитку підприємництва у галузях, що забезпечують найвищу ефективність суспільного виробництва та його конкурентоспроможність завдяки використанню науково-технічного прогресу, ресурсозберігаючих технологій, випуску принципово нових видів продукції;
- формування потужного внутрішнього сукупного попиту на вітчизняну продукцію;
- орієнтація на експорт, що вимагає створення наукомістких робочих місць з метою використання інтелектуального потенціалу у виготовлення високоякісної продукції.

Висновки. Отже, підприємництво відіграє особливу роль у національному господарстві країни, прискорюючи рух економіки шляхом підвищення ефективності та постійного оновлення. В Україні на сьогоднішній день є багато проблем, що перешкоджають розвитку вітчизняного підприємництва, вирішення яких забезпечить підвищення ефективності підприємницької діяльності, забезпечить розширення підприємницького сектора, зменшення тіньового сектору. Основну роль у цих перетвореннях повинна відігравати держава [2].

Література

1. Основи маркетингу в підприємницькій діяльності. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.knteu.kiev.ua/file/MTc=/47e16b6bcc2974caf60b89dd83df14df.pdf>.
2. Проблеми та перспективи розвитку підприємництва в Україні. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://pidruchniki.com/1652020552798/ekonomika/problemi_perspektivi_rozvitku_pidpriyemnitstva_ukrayini.